

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

**Szkoły Podstawowej nr 3
im. Powstańców Wielkopolskich
w Rogoźnie**

**PROGRAM UCHWALONY PRZEZ RADĘ RODZICÓW - UCHWAŁA NR 3/X/2016/2017 Z DNIA 07. 09. 2016r.
POZYTYWNE ZAOPINIOWANY PRZEZ RADĘ PEDAGOGICZNĄ – UCHWAŁA NR 12/2016/2017 Z DNIA 08. 09. 2016r.**

Wrzesień 2016

SPIS TREŚCI.

- I. Podstawy prawne programu.
- II. Wstęp.
- III. Diagnoza problemów.
- IV. Cele i zadania programu profilaktyki.
- V. Plan realizacji działań (ogólny).
 - Działania skierowane do uczniów:
 1. Model informacyjny.
 2. Model edukacyjny.
 3. Działania zorientowane na właściwy wybór.
 4. Kształtowanie dojrzałej postawy wobec życia.
 5. Przygotowanie do pełnienia nowych ról społecznych.
 6. Działania alternatywne.
- VI. Plan realizacji działań profilaktycznych (szczegółowy).
 1. Zapobieganie paleniu papierosów przez uczniów.
 2. Zapobieganie picciu alkoholu.
 3. Zapobieganie uzależnieniu uczniów od narkotyków i dopalaczy.
 4. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy i agresji.
 5. Zapobieganie wagarom.
 6. Ochrona dzieci przed stresem i jego skutkami.
 7. Zapobieganie wczesnej inicjacji seksualnej.
 8. Zapobieganie używaniu wulgaryzmów.
 9. Zapobieganie kontaktom uczniów z sektami.
 10. Uświadamianie uczniom zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i Internetu.
- VII. Oczekiwane efekty profilaktyki pierwszorzędowej.
- VIII. Działania skierowane do rodziców.
- IX. Działania skierowane do nauczycieli.
- X. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu profilaktyki.
 1. Obowiązki dyrektora szkoły.
 2. Obowiązki pedagoga i psychologa szkolnego.
 3. Obowiązki nauczycieli i wychowawców.
 4. Obowiązki rodziców.
- XI. Zadania szkoły w zakresie profilaktyki drugorzędowej.
- XII. Zadania szkoły w zakresie wzmocnienia czynników chroniących.
- XIII. Formy współpracy z rodzicami w rozwiązywaniu problemów uczniów.
- XIV. Procedura interwencyjna.
- XV. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych.
- XVI. Wykaz placówek udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym.
- XVII. Ewaluacja programu.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 i 527; 25maja 2000 roku- uchwalenie dwóch Protokołów Dodatkowych min. w sprawie handlu dziećmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późniejszymi zmianami).
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 3 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z dnia 10 stycznia 2011r.)
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U.2016 poz. 1331).
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 472 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124.).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 977.).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2014 poz. 803).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. 2013 poz. 199).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2006 r. Nr 26, poz. 226).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113).
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. Nr 0 poz. 532).
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. 2015 poz. 1270).
17. Statut Szkoły Podstawowej nr 3 w Rogoźnie.
18. Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej nr 3 w Rogoźnie
19. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 ze zmianami).
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w szkołach publicznych (Dz.U. z 1992 r. Nr 36 poz. 155 ze zm.),
21. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 marca 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz.U. z 2014 r. poz. 478).
22. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 poz. 1249).

II. WSTĘP.

Szkolny program profilaktyki jest programem profilaktyki środowiskowej, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne.

Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc potrzebną uczniowi do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia oraz towarzyszenie mu w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom, a także umożliwienie mu osiągnięcia satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego życia.

Program profilaktyki w Szkole Podstawowej nr 3 w Rogoźnie jest wynikiem diagnozy, w której uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkoły oraz przemian społeczno – ekonomicznych w kraju.

Podstawowym założeniem tego programu jest eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących.

W działaniach swych koncentrujemy się na:

- **profilaktyce pierwszorzędowej** kierowanej do całej społeczności uczniowskiej, mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi, kierowanej również do nauczycieli i innych pracowników szkoły, a także do rodziców uczniów,
 - **profilaktyce drugorzędowej** kierowanej do uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcyjności, pomagając im w jego redukcji.
- Tę formę profilaktyki będą realizować specjaliści współpracujący ze szkołą.

Działania profilaktyki pierwszorzędowej będą prowadzone na trzech poziomach:

- **informacyjnym** – są to działania pomocne w profilaktyce, same nie prowadzą bowiem do redukcji zachowań,
- **edukacji psychologicznej i społecznej** – to działania, które dostarczają wiedzy i umiejętności przydatnych, korzystnych lub wręcz niezbędnych do tego, by uczniowie byli w stanie sami lepiej radzić sobie z zagrożeniami, np. uzależnieniem, stresem itp. Są bardzo wiarygodne, efektywne i najsukcesowniejsze ze wszystkich działań zapobiegających uzależnieniom,
- **działalności alternatywnej** – działania te mają zaspokoić potrzeby młodych ludzi, np. do bycia zadowolonym, odprężonym, potrzeby zabawy i kontaktu z innymi.

Program profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 3 ukierunkowany jest również na **profilaktykę selektywną i wskazującą**.

Profilaktyka selektywna skierowana jest do uczniów z grupy zwiększonego ryzyka, które w stopniu wyższym niż przeciętny narażone są na rozwój zaburzeń, bądź problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych. Jej odbiorcami są osoby niepełnoletnie popełniające czyny karalne, zagrożone demoralizacją, dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym jak również osoby, które okazjonalnie zażywają narkotyki.

Działania polegają na uświadamianiu uczniów o skutkach zażywania substancji psychoaktywnych, organizowaniu poradnictwa rodzinnego, terapii pedagogicznej, treningu umiejętności społecznych bądź organizacji czasu wolnego. W podejmowanych działaniach ważne jest uwzględnienie specyficznych problemów i potrzeb człowieka.

Profilaktyka wskazująca skierowana jest do grupy, w której rozpoznano już symptomy zaburzeń związanych z uzależnieniem lub do osób szczególnie zagrożonych rozwojem problemów spowodowanych zażywaniem narkotyków.

Jej celem jest zapobieganie rozwojowi uzależnienia od narkotyków, bądź zmniejszenie częstotliwości zażywania.

Profilaktyka wskazująca obejmuje działania interwencyjne i terapeutyczne ukierunkowane głównie na diagnozowaniu przyczyn problemu i podjęciu odpowiednich kroków interwencyjnych.

Program profilaktyki jest spójny z programem wychowawczym, harmonizuje również z:

- przedmiotami nauczania,
- godzinami do dyspozycji wychowawcy,
- zajęciami pozalekcyjnymi.

Realizacja programu po zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców spoczywa na wszystkich nauczycielach i pracownikach administracji i obsługi szkoły, przy współpracy ze specjalistami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i innych instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny wraz z ekspertami wśród rodziców.

Profilaktyka w Szkole Podstawowej nr 3 w Rogoźnie ma charakter:

- działań zintegrowanych ze szkolnym zestawem programów nauczania,
- samodzielnych programów profilaktycznych skoncentrowanych wokół specyficznych celów i zadań, niezależnie od realizowanych programów nauczania,
- działań incydentalnych, które są formą odpowiedzi na konkretne zdarzenia zaistniałe w szkole lub środowisku.

Program profilaktyki podlega ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW.

Spośród wszystkich faz rozwojowych okres dojrzewania stanowi szczególną fazę w życiu człowieka. Z perspektywy psychospołecznej właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu siebie i społecznej percepcji jednostki, formowane są nowe wzorce relacji interpersonalnych, gwałtownie wzrasta liczba nowych doświadczeń osobistych i społecznych, rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej kompetencji. Tempo oraz sposoby osiągania celów rozwojowych zależą zarówno od samego nastolatka jak i od osób, z którymi się kontaktuje. Okres dojrzewania nie jest więc biernym oczekiwaniem na dorosłość i dojrzałość. Wręcz przeciwnie – w tej fazie życia ludzie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowych doświadczeń, a tym samym stają się innymi ludźmi o nowych prawach i obowiązkach, mającymi nowe potrzeby i oczekiwania, wypełniającymi nowe zadania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają znaczące osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele. (Z. Gaś 1997)

DIAGNOZA PROBLEMÓW – POTRZEBY UCZNIÓW

PROBLEMY UCZNIÓW	POTRZEBY WYNIKAJĄCE Z PROBLEMÓW
<p>1.Ograniczone szanse edukacyjne wynikające z zaburzeń rozwojowych min. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dysleksja, - brak gotowości do podjęcia nauki w szkole, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba zdiagnozowania zaburzeń rozwojowych, uwarunkowań środowiskowych, - potrzeba pomocy psychologiczno- pedagogicznej, - potrzeba okresu adaptacyjnego, - organizacja przestrzeni nauczania
<p>2.Problemy okresu dojrzewania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biologiczne, np. zmiany w wyglądzie, - społeczne, np. trudności w nawiązywaniu kontaktów, - psychiczne, np. „huśtawka” uczuć, - prawne, np. brak odpowiedzialności za swoje postępowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba samoakceptacji, - potrzeba pozytywnego obrazu własnej osoby, - potrzeba rzetelnej informacji na temat dojrzewania, - potrzeba informacji na temat odpowiedzialności karnej dotyczącej nieletnich i młodocianych.
<p>3. Problemy zdrowotne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewłaściwe odżywianie, - choroby, np.: bulimia, anoreksja, alergie, otyłość i inne, - wczesna inicjacja seksualna, - nerwice, choroby psychiczne, - niktynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba dobrych wzorców w rodzinie, szkole i mediach, - potrzeba uświadamiania konieczności leczenia, - potrzeba asertywności i rzetelnej wiedzy na temat skutków przedwczesnej inicjacji seksualnej, - potrzeba miłości i akceptacji, - potrzeba rzetelnej wiedzy o zagrożeniach i eliminowanie mitów związanych z uzależnieniem, - potrzeba szczęścia i zadowolenia, - potrzeba zabawy i odpoczynku, - potrzeba zachowań asertywnych.

<p>4. Problemy związane z kryzysem autorytetu dorosłych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieporozumienia w domu, - kłopoty w szkole, - kwestionowanie wartości dorosłych, - kwestionowanie autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba autonomii i samodzielności, - potrzeba sukcesu w nauce, - potrzeba czytelnych i klarownych wymagań i oczekiwań rodziców i nauczycieli, - potrzeba konstruktywnych wzorców w rodzinie, szkole i mediach.
<p>5. Problemy związane z wysokim poziomem neurotyzmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skłonność do przeżywania stanów lękowych, - niska odporność na stresy, - problemy adaptacyjne w nowym środowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba satysfakcji, miłości oraz radości w życiu, - potrzeba radzenia sobie w trudnych sytuacjach, - potrzeba akceptacji.
<p>6. Problemy natury psychicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak umiejętności nawiązywania kontaktów, - mankamenty komunikowania się, - trudności w kontaktach z rówieśnikami, - różne formy agresji. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba kontaktu z rówieśnikami, - potrzeba akceptacji w grupie rówieśniczej, - potrzeba poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości, - potrzeba umiejętności wyrażania swoich uczuć.
<p>7. Problemy tkwiące w środowisku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptacyjno – integracyjne w nowym środowisku szkolnym, - problemy w nauce, - niedostatek ekonomiczny, - patologia rodziny, uzależnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeba bezpieczeństwa i akceptacji, - potrzeba sukcesów w nauce, - potrzeba bezpieczeństwa, - potrzeba satysfakcji i zadowolenia z życia.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU PROFILAKTYKI.

Meta – cel:

Promowanie zdrowego stylu życia, ochrona dzieci i uczniów przed zagrożeniami.
Tworzenie szkoły przyjaznej dzieciom, uczniom, nauczycielom i rodzicom.

Cele główne programu:

1. Dbłość o rozwój emocjonalny dzieci z oddziału przedszkolnego, jako przygotowanie do podjęcia nauki w klasie I.
2. Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia;
3. Wspieranie rodziców w procesie wychowania;
4. Zapewnienie uczniom pomocy wychowawczej i terapeutycznej;
5. Ochrona uczniów przed zdrowotnymi i społecznymi skutkami nikotynizmu;
6. Pokazanie uczniom perspektywy zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistych bez używania alkoholu;
7. Zapobieganie problemom związanym z uzależnieniem uczniów od narkotyków i dopalaczy;
8. Rozwijanie tolerancji na odmiennosc innych;
9. Przeciwdziałanie kradzieżom na terenie szkoły i poza szkołą;
10. Ochrona uczniów przed skutkami wagarów;
11. Ukazanie uczniom zagrożeń płynących ze strony sekt;
12. Zapobieganie przedwczesnej inicjacji seksualnej;
13. Zwiększenie umiejętności w radzeniu sobie ze stresem;
14. Dbłość o czystosc i piękno języka polskiego.
15. Uświadomienie zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i Internetu.
16. Uświadomienie zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych.

Cele szczegółowe programu:

1. Przekazywanie prawdziwych i rzetelnych informacji o zjawisku, którego profilaktyka dotyczy;
2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, współpracy, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów;
3. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności samoświadomości, samooceny i samodyscypliny;
4. Kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych;
5. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów, obejmujących m. in. zdolność do wybierania pozytywnych a nie negatywnych stylów życia;
6. Rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy (rodzina, klasa, lokalna społeczność, ogół społeczeństwa);

7. Rozwijanie dojrzałej odpowiedzialności obejmującej m. in. styl życia, postawy wobec odurzania się środkami uzależniającymi, wobec przemocy, przestępczości itd.;
8. Wpływanie na rozwój środowiska rodzinnego i szkolnego, które podnosiłoby jakość życia wszystkich jego członków;
9. Umożliwianie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz rozwijania strategii przeciwdziałania, bazujących na znajomości przyczyn szkodliwych uwarunkowań;
10. Budowanie konsekwentnej polityki szkolnej wobec uczniów palących papierosy;
11. Uświadomienie uczniów szkodliwości palenia tytoniu oraz narażania osób niepalących na tzw. palenie bierne, równie niebezpieczne jak palenie czynne;
12. Uczucie uczniów podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, uczenie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy;
13. Dostarczenie rodzicom wskazówek pomocnych w zapobieganiu picciu alkoholu przez ich dzieci, zainicjowanie działalności profilaktycznych, które każdy rodzic może podjąć we własnym domu;
14. Dostarczenie uczniom wiedzy na temat uszkodzeń zdrowia psychicznego i fizycznego spowodowanych zażywaniem narkotyków i dopalaczy;
15. Zwiększenie oddziaływań w zakresie poszerzania wiedzy nauczycieli i rodziców, dotyczącej problematyki związanej z używaniem narkotyków, dopalaczy i innych środków odurzających;
16. Kształtowanie u uczniów postawy mądrej akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań innych ludzi;
17. Dostarczanie nauczycielom i wychowawcom metod, narzędzi i procedur oraz wykształcenie umiejętności pozwalających na samodzielne przeciwdziałanie agresji wśród dzieci;
18. Kształtowanie postaw szacunku do mienia własnego, cudzego i społecznego;
19. Dostarczenie uczniom informacji o konsekwencjach moralnych i odpowiedzialności karnej za przywłaszczenie cudzego mienia;
20. Zapobieganie obniżonej frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych;
21. Zapobieganie niepowodzeniom uczniów w nauce i organizowanie pomocy wyrównawczej;
22. Stworzenie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole, zapobiegającego powstawaniu u uczniów postaw lękowych, które są główną przyczyną wagarów;
23. Ostrzeżenie uczniów przed najbardziej kontrowersyjnymi wspólnotami i nowymi ruchami religijnymi (sektami);
24. Ukazanie uczniom technik psychomanipulacji prowadzących do szybkiej zmiany stanu świadomości, stosowanych przez liderów sekt;
25. Kształtowanie prawidłowego stosunku uczniów do wartości i norm związanych z miłością;
26. Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji seksualnej;
27. Kształtowanie kultury zachowań w młodzieńczych kontaktach heteronomicznych;
28. Ukierunkowanie uwagi młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu oraz ich wpływ na zdrowie, samopoczucie i sprawność psychospołeczną;
29. Kształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukcji napięcia emocjonalnego;
30. Zachęcanie młodzieży do stosowania w mowie i piśmie pięknej polszczyzny;
31. Dostarczanie uczniom przykładów pięknej mowy z literatury, filmu, telewizji, prasy i życia szkolnego.
32. Ostrzeżenie uczniów o zagrożeniach wynikających z niewłaściwego korzystania z komputera i Internetu.
33. Uwrażliwienie na przestrzeganie zasad etycznych i prawnych związanych z korzystaniem z komputera i Internetu.

ZADANIA PROGRAMU UKIERUNKOWANE SĄ NA:

1. Promowanie rozwoju jednostek w kierunku realizowania ich potencjalnych możliwości – tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi;
2. Promowanie zdrowego stylu życia;
3. Przeciwdziałanie destrukcyjnym czynnikom takim jak: ryzyko utraty zdrowia i bezpieczeństwa, stresy rodzinne i szkolne, przemoc, izolacja społeczna, nikotynizm, alkoholizm, narkomania, przestępczość, prowadzenie niezdrowego stylu życia, trudności finansowe, niewłaściwe warunki mieszkaniowe itp.;
4. Włączenie uczniów w organizowanie i odpowiedzialne kontrolowanie swojego życia domowego i szkolnego (z uwzględnieniem problematyki wolności od środków odurzających);
5. Umożliwienie uczniom i rodzicom kontaktu z placówkami przeznaczonymi do pomagania ludziom w pokonywaniu trudności, czemu winno towarzyszyć przekonanie wychowanków, że nie są oni odpowiedzialni za problemy, jakie przeżywają inni ludzie, ale są zobowiązani do pomagania im.

W zakresie wiedzy dąży się do tego, aby wyposażyć młodego człowieka w:

1. Informacje dotyczące sposobów skutecznego radzenia sobie z przeżywanymi lękami, wynikającymi zarówno z problemów osobistych, jak i interakcji rówieśniczych;
2. Wiedzę o specyfice i chemicznej naturze poszczególnych środków odurzających i ich interakcjach;
3. Wiedzę o istocie wpływów środków odurzających na fizjologię układów: krążenia, oddechowego, nerwowego i rozrodczego;
4. Wiedzę o wpływie środków odurzających na sprawność koordynacji psychoruchowej, co jest szczególnie ważne przy prowadzeniu pojazdów mechanicznych oraz uprawianiu sportu;
5. Informacje o społecznych kosztach uzależnień;
6. Informacje prawne dotyczące odpowiedzialności karnej za przywłaszczenie cudzego mienia;
7. Wiedzę o istocie działania sekt;
8. Wiedzę o istocie działania i wpływu środków społecznego przekazu na zachowanie człowieka (zwłaszcza dzieci i młodzieży).
9. Wiedzę o zagrożeniach i ograniczeniach związanych z korzystaniem z komputera i Internetu.

W zakresie wartości uczniowie winni zrozumieć, że stopniowo zwiększa się ich stopień swobody, ale równocześnie zwiększa się ich poziom odpowiedzialności. Uczniowie powinni:

1. Umieć praktycznie zastosować zdobytą wiedzę i przewidywać skutki własnego działania;
2. Umieć budować koncepcję swojego życia i realizować wcześniej określone cele w oparciu o uczciwość i rzetelną pracę;
3. Umieć radzić sobie ze stresem, mieć zdrowy dystans do przeciwności losu oraz umieć odróżniać drobne niepowodzenia od prawdziwych problemów;
4. Rozwijać poczucie własnej wartości i akceptować pozytywne aspekty własnego dojrzewania i rozwoju.

V. PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ (OGÓLNY).

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW :

1. MODEL INFORMACYJNY.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami.	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem szkoły, WSO, Szkolnym Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki Szkoły, – Godziny wychowawcze, lekcje etyki dotyczące praw i obowiązków uczniów.
2. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy środków uzależniających, – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy psychicznych, ekonomicznych i społecznych skutków uzależnień, – Organizowanie spotkań z osobami zajmującymi się zawodowo profilaktyką, – Spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym, pracownikami Policji, Sądu Rodzinnego itp., – Profilaktyczne spektakle teatralne, – Programy profilaktyczne dotyczące uzależnień.
3. Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, lekcje przyrody, lekcje wychowania do życia w rodzinie, udział w programie „Między nami – kobietkami”, których tematyka dotyczy okresu dojrzewania, – Spotkania z lekarzami i pielęgniarką szkolną, – Spotkania z rodzicami – ekspertami w tej dziedzinie, – Dyskusje po obejrzeniu filmów na godzinach wychowawczych, – Spotkania z pracownikami SANEPID-u na temat chorób zakaźnych, – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zasad właściwego odżywiania (anoreksja, bulimia), – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy higieny pracy umysłowej, – Godziny wychowawcze na temat uczenia się, – Spotkania z psychologiem szkolnym i pedagogiem szkolnym, – Godziny w bibliotece szkolnej na temat literatury wskazującej techniki uczenia się.
4. Diagnozowanie potrzeb bytowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze na temat pomocy materialnej, – Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznawanie sytuacji materialnej uczniów.

5. Diagnoza zachowań – rozpoznawanie sytuacji ryzykownych.	<ul style="list-style-type: none"> - Nauczyciele i wychowawca prowadzą obserwacje uczniów, - Wychowawcy, psycholog i pedagog rozpoznają sytuację rodzinną młodzieży, - Pedagog, psycholog prowadzą rozmowy z uczniami i wychowawcami.
--	--

2. MODEL EDUKACYJNY.

Działania zorientowane na osobę i wspieranie jej rozwoju.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie i wzmocnienie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia integracyjno – adaptacyjne , lekcje etyki - Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez imprezy klasowe (dyskoteki, biwaki, wycieczki, Andrzejki, wigilie klasowe itp.), - Ustalenie z klasą kontraktu, który uwzględni zasady obowiązujące obie strony: uczeń – nauczyciel, - Ankiety adaptacyjne dla uczniów klas I przeprowadzone przez wychowawców, których wyniki pozwolą na bliższe poznanie uczniów i ich zainteresowań.
2. Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc koleżeńska w nauce, - Indywidualna pomoc i opieka nad uczniami posiadającymi opinię z PPP, - Godziny wychowawcze dotyczące asertywności i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, - Indywidualne rozmowy pedagoga i psychologa z uczniami, mające na celu rozładowanie napięcia emocjonalnego, powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami.
3. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.	<p>Zajęcia z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poszanowania odmienności, - komunikacji werbalnej i pozawerbalnej, - zajęcia „W zgodzie ze sobą i z grupą”.
4. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, lekcje przyrody, których tematyka dotyczy uzależnień, - Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej, - Profilaktyczne spektakle teatralne, - Gazetki ścienne, - Ulotki, - Włączenie się w zewnętrzne akcje prozdrowotne, np. „Palić- nie palic? Oto jest pytanie” i inne, - Wywiadówki profilaktyczne dla rodziców.

3. DZIAŁANIA ZORIENTOWANE NA WŁAŚCIWY WYBÓR.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie asertywnych postaw.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka asertywności, – Realizacja na godzinach wychowawczych oraz lekcji etyki tematów dotyczących systemu wartości i kształtowania charakteru, – Poprzez analizą postaw życiowych bohaterów literackich kształtować bądź korygować postawy moralne i myślenie wartościujące uczniów.
2. Zapoznanie z zasadami skutecznej komunikacji.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia: „W zgodzie ze sobą i z grupą”, – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy komunikacji werbalnej i pozawerbalnej.
3. Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, lekcje etyki na których podejmowana jest tematyka dotycząca samooceny i poczucia własnej wartości, – Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych itp.) poprzez pochwały i nagrody, – Wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania.
4. Profilaktyka chorób XXI wieku.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania z lekarzami różnych specjalności, – Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na godzinach wychowawczych, lekcjach przyrody, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, – Gazetki ściennie i ulotki, – Udział w ogólnopolskich akcjach prozdrowotnych.

4. KSZTAŁTOWANIE DOJRZALEJ POSTAWY WOBEC ŻYCIA.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych za podejmowane decyzje i zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy właściwych wyborów, – Działalność uczniów w organizacjach uczniowskich, – Godziny wychowawcze, lekcje religii oraz etyki których tematyka dotyczy hierarchii wartości i ideałów, – Dyskusje na języku polskim o wzorcach osobowych i literaturze, filmie, sztuce teatralnej itp.

2. Szerzenie wśród uczniów znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z prawnikiem, - Spotkania z policją, - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie.
3. Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zdrowotnych i społecznych skutków uzależnień, - Filmy i spektakle teatralne, których tematyka dotyczy uzależnień i dyskusje na godzinach wychowawczych.

5. PRZYGOTOWANIE DO PEŁNIENIA NOWYCH RÓL SPOŁECZNYCH.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Zapoznanie z technikami relaksacyjnymi, redukującymi napięcie przed sprawdzianem.	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia z psychologiem szkolnym pt. „Stres pod kontrolą”.
2. Kształtowanie postaw odpowiedzialności za innych i społecznej użyteczności.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc koleżeńska w nauce, - Działalność społeczna na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
3. Planowanie dalszego kierunku kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy dalszego kierunku kształcenia, - Pedagog, psycholog prowadzą rozmowy z uczniami, wychowawcami i rodzicami, - Spotkania z absolwentami szkoły – ukazywanie drogi ich sukcesu, - Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów - Celebrowanie sukcesów swoich uczniów na terenie klasy i szkoły

6. DZIAŁANIA ALTERNATYWNE.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Praca w organizacjach działających w szkole.	– Działalność Samorządu Uczniowskiego,
2. Zajęcia sportowe.	– Udział uczniów w sekcjach sportowych.
3. Zajęcia pozalekcyjne.	– Koła przedmiotowe, – Koła zainteresowań, – Zespół muzyczny, – Chór.
4. Organizacja imprez masowych.	– Wycieczki klasowe, – Wyjazdy na spektakle filmowe, – Wyjazdy do teatru, – Dyskoteki szkolne, – Festyn Rodzinny.
5. Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych.	– Udział uczniów w konkursach wiedzy, – Udział w olimpiadach przedmiotowych, – Udział uczniów w zawodach sportowych.

VI. PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH (SZCZEGÓŁOWY).

1. Zapobieganie paleniu papierosów przez uczniów.

Zadania	Formy realizacji (metody)	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizatorzy	Ewaluacja
1. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności uczniów za zdrowie swoje i innych.	Wdrażanie Programu Profilaktyki poprzez spotkania i dyskusje na godzinach wychowawczych dotyczące niktynizmu, jego szkodliwości i zagrożeniach wynikających z palenia papierosów, wyświetlanie filmu edukacyjnego o szkodliwości palenia papierosów.	Cały okres realizacji programu	Wychowawcy klas	Wszyscy nauczyciele	Ankiety
2. Kształtowanie odpowiedzialności za stan własnego zdrowia i innych osób (z uwzględnieniem najbliższej rodziny) - dbałość o harmonijny rozwój psychofizyczny.	<ul style="list-style-type: none"> - Wykorzystanie ścieżek edukacyjnych, - Podejmowanie działań eliminujących palenie papierosów - Włączenie się w ogólnopolskie akcje prozdrowotne np. " Dzień bez papierosa", - Wywiadówka profilaktyczna.. 	jw.	Wychowawcy, dyrektor, Samorząd Uczniowski	Rodzice, pielęgniarka szkolna, wszyscy pracownicy szkoły	Rozmowa z uczniami, ankiety, obserwacje, dziennik lekcyjny
3. Propagowanie stylu życia bez papierosa.	<ul style="list-style-type: none"> - Propaganda wizualna, - Gazetki szkolne, - Ulotki, - Apele edukacyjne , np. Sąd nad papierosem. 	jw.	Wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog	Wszyscy nauczyciele	Pogadanki i obserwacje

2. Zapobieganie picia alkoholu.

Zadania	Formy realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizatorzy	Termin realizacji	Ewaluacja i monitoring
1. Podnoszenie kompetencji wychowawczo - profilaktycznych nauczycieli o szkolenia i treningi z zakresu uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> – Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli, – Wprowadzenie systemu mistrzowskiego: starsi i doświadczeni pedagodzy pomagają młodszym, – Pełnienie dyżurów podczas przerw. 	Dyrektor, pedagog szkolny	Nauczyciele	Cały rok	Protokoły, tablica informacyjna
2. Zapoznanie uczniów z treścią Uchwały Sejmu RP z dnia 18 lutego 2000r. „POLSKA DEKLARACJA W SPRAWIE MŁODZIEŻY I ALKOHOLU”.	<ul style="list-style-type: none"> – Odczytanie na godzinach wychowawczych i dyskusja. 	Wychowawcy klas	Nauczyciele	Październik	Zapisy w dzienniku lekcyjnym
3. Propagowanie zdrowego stylu życia, upowszechnianie wśród uczniów modelu życia i spędzania wolnego czasu bez alkoholu.	<ul style="list-style-type: none"> – Propozycja zajęć pozalekcyjnych, sportowych, kół zainteresowań oraz innych form zabawy, – Konkursy plastyczne. 	Dyrektor	Nauczyciele	Cały rok szkolny	Dzienniki zajęć, tablice informacyjne
4. Edukacja rodziców w zakresie środków uzależniających, czynników warunkujących powstawanie nałogów.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania z rodzicami, – Wywiady profilaktyczne, – Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc. 	Dyrektor	Pedagog, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Dzienniki lekcyjne, broszury, poradniki
5. Promocja postaw i wartości służących powściągliwości i zdrowiu.	<ul style="list-style-type: none"> – Uwzględnianie w tematyce lekcji religii oraz etyki zasad profilaktyki, sensu życia, celów życiowych , – Dyskusje na języku polskim o wzorcach osobowych w literaturze. 	Katecheci Nauczyciele j. polskiego	Pedagog szkolny	Cały rok	Gazetki, rekolekcje, wycieczki i pielgrzymki

<p>6. Realizacja prozdrowotnego programu wychowawczego, w ramach którego mieści się problematyka alkoholowa. Uczenie umiejętności radzenia z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, - Filmy o uzależnieniach, - Warsztaty i treningi uczenia konstruktywnego odmawiania, - Budowanie właściwego wizerunku własnej osoby, - Rozwijanie umiejętności bycia asertywnym i komunikowania się z innymi – konkursy, - Spotkania z pielęgniarką, z lekarzami, z pedagogiem, z psychologiem - Pogadanki i dyskusja na lekcjach przyrody, godzinach wychowawczych. 	<p>Wychowawcy klas</p>	<p>Nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Zapisy w dzienniku</p>
--	---	------------------------	--------------------	-----------------	---------------------------

3. Zapobieganie uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizator	Ewaluacja
<p>1. Diagnozowanie skali zjawiska zagrożenia uzależnieniami wśród uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Powołanie zespołu wychowawczego dla opracowania narzędzi i przeprowadzenia diagnozy zjawiska, - Anonimowa ankieta przeprowadzona wśród uczniów klas IV-VI, - Podsumowanie wyników ankiet na posiedzeniu Rady Pedagogicznej. 	<p>Październik Grudzień Luty</p>	<p>Wicedyrektor Wicedyrektor Wicedyrektor</p>	<p>Zespół nauczycieli</p>	<p>Ankieta Zapis w księdze protokołów</p>
<p>2. Dostarczenie uczniom wiedzy na temat konsekwencji brania narkotyków i dopalaczy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gromadzenie i rozpowszechnianie materiałów i nowoczesnych środków dydaktycznych na temat profilaktyki uzależnień: *ulotki na temat negatywnych skutków zażywania narkotyków i dopalaczy *gazetki ściennie z wykorzystaniem plakatów. - Tematyka dotycząca narkomanii realizowana na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy oraz lekcjach przyrody, - Wykorzystanie ścieżek przedmiotowych do realizacji Programu Profilaktyki Szkoły, 	<p>Cały rok Według planu pracy wychowawcy klasy Cały rok</p>	<p>Pedagog Wychowawcy klas Wicedyrektor</p>	<p>Bibliotekarz, nauczyciel plastyki, wychowawcy klas Nauczyciel przyrody i inni nauczyciele Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Zapis w sprawozdaniu pracy pedagoga Zapis w dzienniku lekcji Zapis w dzienniku lekcji</p>

3. Wsparcie (konsultacje) ze strony specjalistów.	<ul style="list-style-type: none"> - Korzystanie z doświadczeń specjalistów poprzez: <ul style="list-style-type: none"> *kierowanie do specjalistycznych placówek zajmujących się profilaktyką i terapią, *pozyskiwanie współpracowników z Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej, *indywidualne konsultacje. uczniów z psychologiem szkolnym. 	Według potrzeb	Psycholog szkolny	Wicedyrektor w porozumieniu z Radą Rodziców	Sprawozdanie z pracy psychologa szkolnego
4. Upowszechnienie wśród uczniów znajomości zachowań asertywnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Uczenie umiejętności odpierania nacisków zewnętrznych składających się do zażywania narkotyków – w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy klasy. 	Cały rok	Pedagog	Wychowawcy klas i pozostali nauczyciele	Zapis w dzienniku lekcji
5. Utrudnienie uczniom dostępu do środków psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Monitorowanie szkoły w celu zabezpieczenie przed wnoszeniem i handlem narkotykami i dopalaczami na jej terenie. 	Na bieżąco	Dyrektor szkoły	Nauczyciele dyżurni	
6. Dbalność o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki związanej z zażywaniem narkotyków i dopalaczy.	<ul style="list-style-type: none"> - Udział nauczycieli w doskonaleniu zawodowym na temat zagrożeń uzależnieniami i ich profilaktyki: <ul style="list-style-type: none"> *konferencje, *szkolenia. 	Według zainteresowań nauczycieli	Dyrektor szkoły	Pedagog., psycholog	zaświadczenie o udziale,
7. Edukacja pedagogiczna rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> - Uwrażliwienie rodziców na postawy i zachowanie dzieci, - Dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji poprzez: <ul style="list-style-type: none"> *ulotki, *pogadanki, *spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym 	Cały rok Cały rok	Psycholog i pedagog	Wychowawcy klas Wychowawcy klas, specjaliści	Ankieta

4. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy i agresji.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizator	Ewaluacja
1. Przeszkolenie Rady Pedagogicznej.	- Trening zastępowania agresji (ART.) – warsztaty.	Według potrzeb	Dyrektor, pedagog szkolny, psycholog	Specjaliści prowadzący trening, wszyscy nauczyciele	zaświadczenia o ukończeniu szkolenia
2. Kształtowanie poczucia własnej wartości i godności.	- Rozmowy na godzinach wychowawczych oraz lekcjach etyki dotyczące dysfunkcji emocjonalnej.	Cały okres realizacji programu	Wychowawcy klas	Wszyscy nauczyciele	Dziennik lekcyjny
3. Rozbudzanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	- Zajęcia dydaktyczne (godz. wychowawcza, etyka) poszerzające świadomość, uczące współzycia w grupie.	jw.	Wychowawcy klas	Wszyscy nauczyciele	Obserwacje
4. Uświadomienie uczniom skutków prawnych związanych z występowaniem agresji.	- Spotkanie uczniów z przedstawicielem policji.	Cały okres realizacji programu	Pedagog szkolny, psycholog wychowawcy	Wszyscy nauczyciele	Lista obecności
5. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły.	- Przestrzeganie procedur dotyczących zasad współzycia.	Cały okres realizacji programu	Dyrektor, Samorząd Uczniowski	Wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny	Dokumentacja szkoły
6. Stworzenie atmosfery życzliwości, zrozumienia i szacunku dla drugiego człowieka.	- Przestrzeganie zasad współzycia opartego na godności i poszanowaniu wzajemnych praw.	jw.	Wszyscy pracownicy	Wszyscy pracownicy	Obserwacja
7. Uświadomienie uczniom i nauczycielom wpływu przekazu pokoleniowego agresji (np. ojciec – syn).	- Przygotowanie i przedstawienie spektaklu teatralnego o tej tematyce.	Według potrzeb	Opiekun Samorządu Uczniowskiego	Wszyscy nauczyciele	Zapis w dzienniku lekcyjnym

5. Zapobieganie wagarom.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizatorzy	Ewaluacja
1. Przeprowadzenie wywiadu pedagogicznego na temat opuszczania godzin lekcyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie pogadanki na temat niebezpieczeństw i skutków związanych z wagarowaniem, - Przeprowadzenie ankiet w ramach klasy, związanych z przyczynami opuszczania zajęć lekcyjnych, - Indywidualne rozmowy z uczniami często opuszczającymi zajęcia, - Indywidualne rozmowy z rodzicami tychże uczniów. 	Rok szkolny	Wychowawca klasy	Pedagog szkolny	Dziennik lekcyjny, ankiety
2. Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału, - Uruchomienie przedmiotowych zajęć wyrównawczych - Umożliwienie uczniom nie radzącym sobie z opanowaniem materiału zaliczenia go w późniejszym, umówionym terminie. 	Rok szkolny, w miarę potrzeb	Wychowawca Nauczyciele uczący danego przedmiotu	Pedagog szkolny Wychowawca	Dziennik lekcyjny
3. Konsekwentne rozliczanie uczniów z nieobecności na zajęciach lekcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżące reagowanie na nieobecność uczniów, - Rozmowy z rodzicami. 		Rok szkolny	Wychowawca	Dziennik lekcyjny
4. Zapobieganie anonimowości ucznia w danym zespole klasowym.	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzanie zajęć integrujących zespół klasowy, - Angażowanie wszystkich uczniów w przedsięwzięcia na rzecz klasy, szkoły, środowiska. 	Wrzesień W miarę potrzeb	Wychowawca Wychowawca	Nauczyciele uczący Nauczyciele uczący, pedagog	Dziennik lekcyjny

6. Ochrona uczniów przed stresem i jego skutkami.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizatorzy	Ewaluacja
1. Przeprowadzenie pogadarek na temat istoty stresu.	<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie ankiet dotyczących przyczyn stresu, – Przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat stresu (opracowanie scenariuszy lekcji na temat metod radzenia sobie ze stresem). 	Rok szkolny	Psycholog i pedagog szkolny Wychowawca	Wszyscy nauczyciele	Ankiety
2. Monitorowanie szczególnie stresogennych sytuacji w życiu szkolnym przez nauczycieli i wypracowanie metod ich eliminowania.	<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie ćwiczeń antystresowych dostosowanych do mogących zaistnieć problemów – w środowisku szkolnym, rodzinnym. 	W miarę potrzeb	Wychowawca	Nauczyciele uczący	

7. Zapobieganie wczesnej inicjacji seksualnej.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizator	Ewaluacja
1. Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej.	<ul style="list-style-type: none"> – Wdrożenie do realizacji programu ścieżek edukacyjnych (edukacja prozdrowotna), 	Według planu pracy wychowawcy klasy	Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	Wszyscy nauczyciele, psycholog, pielęgniarka	Zapis w dzienniku lekcji
2. Kształtowanie prawidłowego stosunku uczniów do wartości i norm moralnych i etycznych oraz kultury zachowania w kontaktach z rówieśnikami.	<ul style="list-style-type: none"> – Tematyka realizowana na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy, – Film pt. „Dzieci rodzące dzieci. Blaski i cienie wczesnego macierzyństwa” – dyskusja. 	Według planu pracy wychowawcy klasy	Wychowawcy klas Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	Katecheci Wychowawcy klas	Zapis w dzienniku lekcji
3. Konsultacje ze specjalistą.	<ul style="list-style-type: none"> – Kierowanie do specjalistycznych placówek, – Indywidualne konsultacje z pielęgniarką i pedagogiem szkolnym. 	Według potrzeb Na bieżąco	Pedagog Pedagog	Wychowawcy klas Pielęgniarka	Sprawozdanie z pracy pedagoga szkolnego

8. Zapobieganie używaniu wulgaryzmów.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Osoby realizujące, instytucje wspomagające	Ewaluacja i monitoring
1. Kształtowanie praktycznych umiejętności komunikacyjnych, uwalniania ocen i sądów spod wpływu emocji i umiejętności opanowania emocji.	- Zajęcia z cyklu „W zgodzie z sobą i grupą”, lekcje wychowawcze.	Według planu pracy	Pedagog szkolny	Pedagog szkolny, wychowawcy klas	Zapisy w dziennikach lekcyjnych
2. Kształtowanie postaw akceptacji dla innych kultur bez umniejszania wartości własnej kultury.	- Lekcje wychowawcze, lekcje etyki.	Cały rok	Wychowawcy klas	Wychowawcy klas, nauczyciele etyki	Zapisy w dziennikach lekcyjnych
3. Kształtowanie poprzez literaturę piękną wrażliwości uczuciowej i umiejętności kontaktowania się z drugim człowiekiem.	- Lekcje języka polskiego, lekcje etyki.	Według planu dydaktycznego		Nauczyciele języka polskiego, etyki	
4. Kształtowanie postaw moralnych i myślenia wartościującego poprzez analizę postaw życiowych bohaterów literackich.	- Lekcje języka polskiego, etyki.	Według planu dydaktycznego		Nauczyciele języka polskiego, etyki	
5. Stworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się. Zachęcanie ich do udziału w dyskusji, do otwartego wypowiedzenia swoich poglądów, ale jednocześnie uczenie umiejętności słuchania innych oraz poszanowania ich poglądów.	- Wszystkie przedmioty.	Cały rok		Wszyscy nauczyciele	

6. Uczenie dobrych manier.	- Lekcje wychowawcze, lekcje etyki	Cały rok	Wychowawcy klas	Wychowawcy, nauczyciele etyki	
7. Zwiększanie zdolności utrzymywania pozytywnych kontaktów interpersonalnych uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, uczeń – rodzic.	- Lekcje wychowawcze.	Cały rok	Wychowawcy klas	Wychowawcy klas	
8. Zwracanie uwagi w codziennych relacjach na poszanowanie ucznia przez nauczyciela (uczeń szanowany przez nauczyciela będzie szanował siebie i innych).	- Wszystkie przedmioty.	Cały rok	Wszyscy nauczyciele	Wszyscy nauczyciele	
9. Rozwijanie kompetencji wychowawczych.	- Aktywacja profesjonalna nauczycieli – wychowawców.		Dyrektor szkoły	Wszyscy nauczyciele	
10. Rozwijanie w szkole pozytywnych więzi między wychowawcą, uczniami i ich rodzicami.			Dyrektor szkoły	Wszyscy nauczyciele	

9. Zapobieganie kontaktom uczniów z sektami.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Osoby realizujące, instytucje wspomagające	Ewaluacja i monitoring
1. Diagnoza środowiska poprzez przeprowadzenie na lekcjach wychowawczych tekstu „Jak rozpoznać sektę?”	- Test „jak rozpoznać sektę?”, lekcje wychowawcze.	Według planu	Pedagog i psycholog szkolny	Wychowawcy klas	Zapisy w dziennikach lekcyjnych
2. Dostarczenie uczniom informacji o społecznej szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych. Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka, ich zasięgiem i siłą.	- Programy telewizyjne, profilaktyczne spektakle teatralne, filmy, upowszechnianie materiałów edukacyjnych, lekcje wychowawcze, lekcje religii, etyki.	Według planu	Dyrektor	Wychowawcy klas, pedagog i psycholog szkolny, katecheci, nauczyciele etyki	Zapisy w dziennikach lekcyjnych
3. Współpraca z instytucjami zajmującymi się obroną rodziny i jednostki przed sektami.	- Pozyskiwanie materiałów edukacyjnych.	Według potrzeb	Dyrektor	Pedagog, psycholog szkolny	
4. Edukacja rodziców służąca uświadomieniu im konsekwencji przystąpienia dziecka do sekty oraz rozpoznaniu jego kontaktu z grupami psychomanipulacyjnymi.	- Wywiadówki profilaktyczne, materiały edukacyjne pozyskiwane z Internetu		Dyrektor	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog szkolny	Zapisy w dziennikach lekcyjnych
5. Pedagogizacja rodziców – zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) podstawą wychowania.	Zebrania rodzicielskie		Pedagog, psycholog szkolny	Pedagog, psycholog, wychowawcy klas	

6. Kształtowanie właściwej postawy religijnej. Lekcje religii miejscem, gdzie uczniowie znajdują odpowiedzi na nurtujące je pytania egzystencjalne.	- Lekcja religii		Dyrektor	Katecheci,	
7. Oddziaływania wychowawcze zmierzające do podwyższenia samooceny uczniów, poznania samego siebie i radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych: *dzieci – dorośli (wzajemne kontakty; konflikt pokoleń, mit czy fakt?), *kim jestem, jaki posiadam potencjał twórczy? *umiejętność rozwiązywania konfliktów, *umiejętność komunikowania się, *odkrywanie własnej godności i wartości, *uczucia – przyjaźń, sympatia, miłość, *problemy szkolne uczniów.	- Godziny wychowawcze, lekcje etyki, indywidualna praca z uczniem filmy video		Pedagog, psycholog szkolny	Wychowawcy klas pedagog szkolny, nauczyciele etyki	
8. Uczucie umiejętności obrony przed naciskiem otoczenia – umiejętności odmawiania, asertywności.	- Godziny wychowawcze z elementami treningu asertywności		Dyrektor	Wychowawcy klas	
9. Rozbudzanie gotowości poświęcania interesów osobistych na rzecz innych.	- Współpraca z Domem Dziecka, lekcje etyki		Dyrektor	Wychowawcy, nauczyciele etyki	

10. Pokazanie uczniom alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	- Udział uczniów w kołach zainteresowań, zajęciach pozalekcyjnych, treningach		Dyrektor	Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne	
--	---	--	----------	---	--

10. Uświadamianie uczniom zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem z komputera i Internetu.

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Osoby realizujące, instytucje wspomagające	Ewaluacja i monitoring
1. Dostarczanie uczniom wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z komputera i Internetu.	- zajęcia komputerowe - godziny wychowawcze	Cały rok	Nauczyciel zajęć komputerowych. Wychowawcy klas	Wszyscy nauczyciele	Pogadanki i obserwacje, dzienniki zajęć
2. Edukacja rodziców w zakresie racjonalnego korzystania z komputera i Internetu.	- spotkania z rodzicami - wywiadówki profilaktyczne - wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc	Cały rok	dyrektor	Pedagog Wychowawcy klas	Dzienniki lekcyjne, broszury, poradniki

VII. OCZEKIWANE EFEKTY PROFILAKTYKI PIERWSZORZĘDOWEJ.

1. Uczniowie mają szeroką wiedzę o:

- Problemach uzależnień i ich skutkach,
- Niebezpieczeństwie jednoczesnego używania środków chemicznych, leków i alkoholu,
- Wpływie środków odurzających na różne formy aktywności człowieka (nauka, praca, sport),
- Skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych używania środków odurzających,
- Placówkach interwencyjnych dla osób zagrożonych lub uzależnionych,
- Placówkach i formach pomocy dla dzieci i młodzieży uzależnionej,
- Możliwościach alternatywnych spędzania czasu wolnego,
- Aktach prawnych regulujących życie szkoły,
- Zagrożeniach i ograniczeniach wynikających z korzystania z komputera i Internetu.

2. Zmiany w postawach i zachowaniu. Uczeń:

- Posiada ukształtowane zasady moralne i rozróżnia zagrożenia, jakie człowiek napotyka w swym życiu,
- Przyjął prawidłową postawę wobec używania środków odurzających,
- Zmienił postawę wobec odurzających się rówieśników,
- Rozumie istotę presji rówieśników i potrafi się jej przeciwstawić,
- Nawiązuje przyjaźń z rówieśnikami zachowującymi wolność od środków odurzających,
- Ma poczucie własnej wartości i wie jak pracować nad jej podniesieniem,
- Posiada prawidłową motywację do pokonywania trudności,
- Zna zasady dobrej komunikacji,
- Potrafi określić i nazwać pozytywne i negatywne emocje,
- Rozumie, czym jest stres i wie, jak sobie z nim radzić,
- Zna sposoby rozwiązywania konfliktów i osiągnięcia kompromisu,
- Rozumie istotę zachowań asertywnych,
- Ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu.

3. Aktywność alternatywna uczniów. Uczeń:

- Włącza się do realizacji programów profilaktycznych,
- Angażuje się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej,
- Uczestniczy w formach aktywności wykluczających używanie środków odurzających,
- Pełni funkcje społeczne w szkole,
- Podejmuje działania o charakterze wolontarystycznym.

4. Pozytywne zmiany w funkcjonowaniu szkolnym.

Uczeń:

- Osiąga pozytywne wyniki w nauce,
- Podejmuje wartościowe działania edukacyjne, np.: konkursy, olimpiady, turnieje, konkursy,
- Uczestniczy w zajęciach sportowych lub innych nadobowiązkowych działaniach pozalekcyjnych,
- Nie opuszcza zajęć szkolnych,
- Pomaga słabszym uczniom w nauce,
- Przestrzega postanowień Statutu Szkoły.

VIII. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Informowanie rodziców o pracach szkoły.	– Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły (w tym WSO), Szkolnym Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki Szkoły.
2. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	– Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach rodzicielskich, – Indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą, – Indywidualne spotkania rodziców z pedagogiem i psychologiem szkolnym, – Pisma informujące o obniżonej frekwencji, – Indywidualne rozmowy rodziców z dyrektorem szkoły.
3. Współpraca z rodzicami.	– Pomoc rodziców w organizowaniu imprez szkolnych, – Systematyczna współpraca z Radą Rodziców.
4. Edukacja pedagogiczna rodziców.	– Spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką, – Spotkania z pedagogiem i psychologiem .

IX. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Propagowanie kursów i szkoleń.	– Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą.
2. Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.	– Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły.
3. Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień.	– Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień.

X. OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU PROFILAKTYKI.

1. OBOWIĄZKI DYREKTORA:

- Zakłada, że w jego szkole profilaktyka musi być spójna z funkcją wychowania,
- Posiada wiedzę w zakresie profilaktyki,
- Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole,
- Premiuje doskonalących się nauczycieli,
- Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych,
- Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktycznego,
- Wspiera finansowo i realizuje działania profilaktyczne w swojej szkole,
- Koordynuje i monitoruje przebieg realizacji planu profilaktyczno – wychowawczego szkoły.

2. OBOWIĄZKI PEDAGOGA I PSYCHOLOGA SZKOLNEGO:

- Diagnozują problemy wychowawcze szkoły,
- Wspierają wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych,
- Propagują treści i programy profilaktyczne,
- Pełnią indywidualną opiekę pedagogiczną i psychologiczną nad uczniami potrzebującymi takiej opieki,
- Wspierają dyrektora szkoły w organizowaniu działań profilaktycznych,
- Biorą udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu (szkoleniowe posiedzenia Rady Pedagogicznej),
- Odpowiadają za edukację pedagogiczną rodziców,
- Rozpoznają potrzeby ekonomiczne uczniów.

- Systematycznie doskonala się w zakresie wychowania i profilaktyki,
- W miarę potrzeb współpracuje z instytucjami takimi jak: PPP, Komenda Policji, SANEPiD, GOPS, Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, itp.

3. OBOWIĄZKI NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW:

- Promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu,
- Utrzymują osobowe relacje z uczniami poprzez indywidualne rozmowy i konsultacje,
- Współpracują z pedagogiem szkolnym,
- Konstruktywnie współpracują z gronem pedagogicznym oraz z pozostałymi pracownikami szkoły,
- Doskonala się osobowościowo,
- Dostrzegają indywidualność ucznia, indywidualizują oddziaływania,
- Mają pozytywne relacje z rodzicami, potrafią pozyskać rodziców do współpracy,
- Realizują program wychowawczy i program profilaktyczny,
- Doskonala się zawodowo.

4. OBOWIĄZKI RODZICÓW:

- Mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka,
- Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno – wychowawcze i opiekuńcze,
- Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im,
- Stanowią wzór osobowy dla dziecka,
- Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

XI. ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE PROFILAKTYKI DRUGORZĘDOWEJ.

Profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grup uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcyjności, u których występują liczne lub poważne problemy osobiste, rodzinne, szkolne, a działania informacyjne i edukacyjne już nie wystarczają. Niezbędna staje się głębsza interwencja poprzedzona specjalistyczną diagnozą pozwalającą określić stopień zagrożenia oraz charakter i głębokość problemów psychologicznych, rodzinnych czy szkolnych.

Celem tej profilaktyki jest umożliwienie uczniom wycofania się z ryzykownych zachowań.

Do grupy „wysokiego ryzyka” zaliczamy osoby, które:

- Żyją w złych warunkach ekonomicznych,
- Wychowywane są w rodzinach patologicznych,
- Doświadczły przemocy fizycznej lub psychicznej,
- Doświadczły przez dłuższy czas bólu fizycznego (choroby, urazy),
- Osoby, u których pojawiły się w zachowaniu następujące symptomy:
 - Defekty w zakresie możliwości intelektualnych,
 - Defekty w zakresie zdrowia somatycznego,

- Dysfunkcjonalność w zakresie psychicznym,
- Zachowania agresywne, posługiwanie się wulgaryzmami,
- Wagary,
- Ucieczki z domu,
- Mają za sobą próby samobójcze,
- Utrzymują kontakty z rówieśnikami odurzającymi się lub z grupami, w których normą są zachowania dysfunkcyjne,
- Mają za sobą próby ze środkami odurzającymi,

W przypadku stwierdzenia zachowań nagannych (na podstawie rozmowy z wychowawcą, wizyty domowej) psycholog, pedagog lub dyrektor szkoły (ewentualnie wspólnie) podejmują działania zmierzające do zminimalizowania ich skutków, przewyciężania zachowań destrukcyjnych i obniżenia prawdopodobieństwa wystąpienia ich w przyszłości (tzw. profilaktyka objawowa).

Są to:

- a) Działania interwencyjne (kierowanie do specjalistycznych poradni, lekarzy, na zajęcia grup terapeutycznych),
- b) Namowa – najłagodniejsza forma przymusu,
- c) Nakaz – jest poleceniem do bezwzględного wykonania,
- d) Zakaz – jest poleceniem czegoś zabraniającym,
- e) Kara statutowa – ma powstrzymać zachowania sprzeczne z normami regulaminowymi i wpłynąć na poprawę postępowania ucznia naruszającego te normy,
- f) Przegrupowanie indywidualne i zbiorowe (chodzi o rozbitcie grupy nieformalnej, np. zmiana klasy, szkoły).

W ramach wczesnej interwencji bezpośrednie działania prowadzi:

- a) Pedagog szkolny i psycholog szkolny (indywidualne rozmowy, współpraca z rodziną i z wychowawcą klasy, kierowane do specjalistycznych poradni),
- b) Grupa rówieśnicza (pomoc w nauce, wsparcie itp.),
- c) Profesjonaliści (pracownicy instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny):
 - Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna,
 - Poradnia Zdrowia Psychicznego,
 - Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

XII. ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE WZMACNIANIA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH.

W Szkole Podstawowej nr 3 w Rogoźnie szczególny nacisk kładzie się na wcześniejsze zapobieganie czynnikom destrukcyjnym, jak również duży nacisk kładzie się na rozwijanie czynników chroniących.

Należą do nich:

1. Silna więź rodzinna.
2. Zainteresowanie nauką szkolną.
3. Praktyki religijne.
4. Poszanowanie praw, norm, wartości i autorytetów.

5. Przynależność do konstruktywnych grup rówieśniczych (wskazanie właściwych sposobów spędzania czasu wolnego, właściwy wybór kolegów, praca na rzecz innych).
6. Pomoc materialna (zapobieganie problemom ekonomicznym).
7. Pomoc w nauce (likwidacja źródeł stresu).

CZYNNIKI CHRONIĄCE	WZMACNIANIE CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH
1. Rozwijanie silnej więzi rodzinnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja wspólnych spotkań z rodzicami i uczniami. 2. Włączanie rodziców do organizacji biwaków, wycieczek, prac na rzecz szkoły. 3. Organizowanie godzin wychowawczych, prowadzonych przez rodziców ekspertów. 4. Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy relacji między rodzicami a dorastającymi dziećmi. 5. Prelekcja dla rodziców na temat: „Zapobieganie konfliktom między rodzicami a dorastającymi dziećmi”. 6. Stosowanie listów pochwalnych do rodziców za wychowywanie dziecka, które ma szczególne osiągnięcia oraz za pomoc szkole. 7. Lekcje etyki, których tematyka dotyczy właściwych form zachowania i poszanowania osób, propagowania prawdomówności, kształtowania świadomości, że nie realizuje się swoich celów kosztem innych.
2. Rozwijanie zainteresowań nauką i szkołą.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność szkół przedmiotowych i kół zainteresowań. 2. Eksponowanie uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce i w olimpiadach. 3. Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi na godzinach wychowawczych. 4. Spotkania z absolwentami szkoły. 5. Udział młodzieży w Targach Edukacyjnych. 6. Kierowanie wniosków RP o stypendium Prezesa Rady Ministrów. 7. Zachęcanie młodzieży do udziału w konkursach organizowanych przez wyższe uczelnie. 8. Oceny celujące dla uczniów biorących udział w olimpiadach i konkursach.
3. Praktyki religijne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne prowadzenie lekcji religii. 2. Udział nauczycieli – katechetów w radach szkoleniowych. 3. Przygotowanie ciekawych form zajęć na rekolekcje dla młodzieży z uwzględnieniem profilaktyki. 4. Wycieczki i pielgrzymki do Częstochowy i innych miejsc religijnego kultu. 5. Organizacja klasowych i szkolnych spotkań religijnych. 6. Udział młodzieży w konkursach wiedzy religijnej. 7. Uwzględnienie w tematyce lekcji religii profilaktyki, celów życiowych, sensu życia itp.
4. Poszanowanie praw, norm, wartości i autorytetów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, WSO, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki. 2. Dyskusje na godzinach wychowawczych o znaczeniu statutu i regulaminów. 3. Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy praw dziecka, ucznia, człowieka. 4. Spotkania z prawnikami Sądu dla Nieletnich.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Spotkanie ze Specjalistą ds. Nietletnich z Komendy Powiatowej Policji. 6. Przyzwyczajanie uczniów do samooceny w ramach ocen z zachowania. 7. Wyróżnianie uczniów za pracę na rzecz innych. 8. Lekcje etyki, których tematyka dotyczy reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej i w świecie dorosłych, poszanowania praw człowieka, własności, przyrody i otoczenia.
5. Zachęcanie do przynależności do konstruktywnych grup społecznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkania z przedstawicielami SU. 2. Wybory do SU i działalność w tej organizacji. 3. Nagradzanie uczniów pracujących społecznie. 4. Praca w szkolnych organizacjach i wolontariacie. 5. Współpraca młodzieży z Rogozińskim Centrum Kultury. 6. Propagowanie zajęć alternatywnych.
6. Zapobieganie niedostatkom ekonomicznym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wypożyczanie podręczników z biblioteki. 2. Dofinansowanie zakupu podręczników. 3. Stypendia socjalne dla młodzieży.. 4. Stypendia finansowane przez prywatnego sponsora. 5. Sfinansowanie bądź dofinansowanie przez GOPS biednym uczniom opłaty za obiady w stołówce. 6. Dofinansowanie wycieczek szkolnych dla uczniów mających trudną sytuację materialną. 7. Kierowanie do GOPS i Centrum Pomocy Rodzinie.
7. Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc szkolna wewnątrzklasowa. 2. Pomoc szkolna wewnątrzszkolna. 3. Indywidualne konsultacje z nauczycielem.

XIII. FORMY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW UCZNIÓW.

Szkoła współpracuje z rodzicami w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych.

1. Zbiorowe formy współpracy:

- Spotkania, tzw. wywiadówki (dotyczą przekazania informacji o osiągnięciach uczniów w nauce i zachowaniu,
- Spotkania poświęcone edukacji pedagogicznej rodziców (dotyczące problemów wychowania i profilaktyki),
- Spotkania rodziców z dyrektorem szkoły.

2. Indywidualne formy współpracy (stanowią uzupełnienie i wzbogacają kontakty zbiorowe):

- Konsultacje rodziców z wychowawcą, nauczycielem przedmiotu, pedagogiem, psychologiem, wicedyrektorem, dyrektorem,
- Korespondencje (za pomocą listów i pism informujących),
- Rozmowy telefoniczne

XIV. PROCEDURA INTRWENCYJNA.

W przypadku:

1. Znalezienia narkotyku (pod ławką, w toalecie, szatni, na boisku):

- Poinformować dyrektora szkoły, wicedyrektora lub (gdy poprzedni są nieobecni) psychologa lub pedagoga,
- Zabezpieczyć narkotyk,
- Dyrektor, wicedyrektor, psycholog lub pedagog wzywa Policję (telefonicznie), w celu zabezpieczenia środka i spisania protokołu.

2. Zauważenia u ucznia środka odurzającego:

- Natychmiast wezwać rodziców,
- Poinformować dyrektora, wicedyrektora lub gdy poprzedni są nieobecni, pedagoga, psychologa oraz wychowawcę,
- Zabezpieczyć środek przy świadkach (nie wolno przeszukiwać teczek i rzeczy osobistych ucznia),
- Poinformować rzeczowo rodziców o zaistniałej sytuacji, zlecić wykonanie badań i przedstawienia ich wyników w szkole,
- W porozumieniu z dyrektorem wezwać Policję, aby zabezpieczyć narkotyk.
- Wskazać rodzicom adresy najbliższych placówek pomagających uczniom.

3. Stwierdzenia u ucznia objawów odurzenia:

- Nie pozostawiać go samego,
- Poinformować wychowawcę, psychologa, pedagoga, dyrektora,
- Natychmiast wezwać rodziców (opiekunów ucznia), zmobilizować ich do wykonania badań i przedstawienia ich wyników w szkole oraz podjęcia działań w kierunku pomocy dziecku,
- W przypadku zagrożenia zdrowia i życia zapewnić opiekę pielęgniarki szkolnej lub wezwać pogotowie ratunkowe (tel. 112 lub 999).

4. Stwierdzenia u ucznia utraty przytomności lub zapaści po środkach odurzających:

- Wezwać pielęgniarkę, pedagoga, psychologa (przez osoby trzecie),
- Wezwać pogotowie (tel.112 lub 999) przez osoby trzecie,
- Udzielić pierwszej pomocy zgodnie z zasadami.

5. Podejrzenia, że uczeń bierze narkotyki:

- Poinformować o swoich spostrzeżeniach pedagoga szkolnego, psychologa i dyrektora,
- Poprosić (telefonicznie bądź listownie) rodziców o natychmiastowy kontakt ze szkołą,
- Umówić spotkanie „trójkąta” (rodzic + wychowawca + psycholog (pedagog)), zlecić wykonanie badań i przedstawienie ich wyników w szkole,
- Nie być pobłażliwym, ale zachować dyskrecję (w stosunku do innych uczniów).

XV. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH.

NAZWA INSTYTUCJI	TELEFON
1. PORADNIA PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNA W ROGOŹNIE	(061) 26 18 316
2. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W OBORNIKACH	(061) 29 73 126
3. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ROGOŹNIE	(067) 26 17 508
4. KOMENDA POWIATOWA POLICJI W OBORNIKACH	997
5. POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA	(061) 29 60 407
6. GMINNA KOMISKA PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	(067) 26 84 400
7. SĄD REJONOWY KURATORZY RODZINNI i NIELETNICH	(061) 29 61 711

XVI. WYKAZ PLACÓWEK UDZIELAJĄCYCH POMOCY OSOBOM Z PROBLEMEM NARKOTYKOWYM.

NAZWA PLACÓWKI	Kontakt
Centrum Profilaktyki Uzależnień Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej „Sedno” 61-745 Poznań, al. Marcinkowskiego 21	tel./fax (061) 855 73 54 sedno1@poczta.jzk.pl

Poradnia Profilaktyki i Terapii MONAR 60-832 Poznań, ul. Grunwaldzka 55 barak 18/19	tel. (061) 867-98-03 (061) 867-98-04 (061) 867-72-27 monarpoznan@poczta.onet.pl
Szpital Wojewódzki w Poznaniu 60-479 Poznań, ul. Juraszów 7/19	tel. (061)821-22-00 fax. (061) 841-79-65 szpital@lutyck.pl www.lutycka.pl
Punkt Konsultacyjny dla Młodzieży Uzależnionej Caritas Archidiecezji Poznańskiej 61-546 Poznań, ul. Rynek Wildecki 4a	tel. (061) 835-68-51 (061) 835-68-50 fax. (061) 835-68-61 caritas@archpoznan.org.pl
Antynarkotykowy telefon zaufania	0 801 199 990
Antynarkotykowa Poradnia Internetowa	www.narkomania.org.pl

XVII. EWALUACJA PROGRAMU.

Cel ogólny ewaluacji:

Podniesienie efektywności pracy szkoły.

Cel szczegółowy:

Wprowadzenie zmian do kolejnych edycji działań na podstawie wniosków z ewaluacji.

Obiekt ewaluacji	Pytania kluczowe	Kryteria ewaluacji	Metody	Próba	Monitorowanie	Raport
Funkcjonowanie programu profilaktyki.	<p>*Czy program profilaktyki uwzględnia przepisy prawa oświatowego?</p> <p>*Jaka jest znajomość programu profilaktyki?</p> <p>* Czy główne założenia programu są akceptowane przez wszystkich zainteresowanych uczniów, nauczycieli i rodziców?</p> <p>*Czy i w jaki sposób są realizowane założone w programie cele?</p> <p>*W jaki sposób program wpływa na rozwój ucznia w sferze psychofizycznej i aksjologicznej?</p> <p>* Czy uczniowie mają podstawową wiedzę dotyczącą skutków palenia tytoniu, picia alkoholu i używania innych środków odurzających?</p> <p>*Czy uczniowie potrafią powstrzymać się od używania w/w środków? Jeśli zaś wcześniej systematycznie ich używali, to czy teraz używają ich mniej?</p> <p>*Czy uczniowie mają konstruktywne sposoby wyrażania emocji i uczuć?</p>	<p>Zgodność z obowiązującymi przepisami.</p> <p>Znajomość programu profilaktyki. Realizacja założonych w programie celów.</p> <p>Adekwatność założeń programu do potrzeb i oczekiwań.</p> <p>Posiadanie przez uczniów wiedzy dotyczącej skutków palenia tytoniu, picia alkoholu i używania innych środków odurzających.</p> <p>Nabycie prawidłowych postaw wobec używania środków odurzających.</p> <p>Stosowanie przez uczniów konstruktywnych sposobów wyrażania emocji i uczuć.</p>	<p>Analiza dokumentów</p> <p>Ankieta</p> <p>Ankieta</p> <p>Obserwacja, analiza dokumentów</p> <p>Obserwacja, wywiad</p> <p>Ankieta</p> <p>Obserwacja, ankieta</p> <p>Obserwacja</p>	<p>Wszyscy uczniowie i uczestnicy programu</p> <p>Uczniowie, nauczyciele, rodzice</p> <p>Wszyscy uczniowie</p>	<p>Wicedyrektor</p> <p>Wicedyrektor</p> <p>Wicedyrektor</p> <p>Wicedyrektor Wszyscy nauczyciele i wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Raport do wiadomości Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców oraz Samorządu Szkolnego, sporządzony przez wicedyrektora ds. wychowawczych</p> <p>Wicedyrektor ds. wychowawczych</p>

	*Czy uczniowie mają wykształconą postawę akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań ludzi?	Posiadanie przez uczniów postawy akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań innych ludzi.	Wywiad, obserwacja	Wszyscy uczniowie	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły	
	* Czy uczniowie mają wykształcone postawy szacunku dla mienia własnego, cudzego i społecznego?	Szanowanie przez uczniów mienia własnego, cudzego i społecznego.	Obserwacja	Wszyscy uczniowie	Wychowawcy klas	
	*Czy poprawiła się frekwencja uczniów w szkole?	Wyższa frekwencja na zajęciach lekcyjnych.	Obliczanie frekwencji	Wszyscy uczniowie	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły	
	*Czy uczniowie nie używają wulgaryzmów bądź używają ich mniej?	Posługiwanie się przez młodzież poprawną polszczyzną.	Obserwacja	Wszyscy uczniowie	Nauczyciel wychowujący do życia w rodzinie	
	*Czy uczniowie posiadli wiedzę dotyczącą zagrożeń wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej?	Uczniowie posiadający wiedzę dotyczącą zagrożeń wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej.	Ankieta		Pedagog, psycholog szkolny	Wicedyrektor
	*Czy uczniowie mają wiedzę na temat istoty stresu, jego objawów i uwarunkowań?	Uczniowie posiadają wiedzę na temat istoty stresu, jego objawów i uwarunkowań	Rozmowa	Uczniowie	Katecheci	
	*Czy uczniowie zdobyli wiedzę na temat „Jak rozpoznać sektę?” i poznali zagrożenia związane z przebywaniem w sektach?	Uczniowie wiedzą jak rozpoznać sektę i znają zagrożenia związane z przebywaniem w sektach.	Ankieta	Uczniowie		

